

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 13. 5. 2019

Jméno a příjmení studenta:

Pavčina Kopáčková

Obor:

Geografie pro veřejnou správu

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Základní trendy ve vývoji domácností ČR v období 1990 až 2017

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek):

1. Struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

A – výborně

B – velmi dobře

C – dobře

N – nevyhověl/a

2. Metodologická a metodická stránka práce (stanovení hypotéz/cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

A – výborně

B – velmi dobře

C – dobře

N – nevyhověl/a

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

A – výborně

B – velmi dobře

C – dobře

N – nevyhověl/a

4. Odborná správnost – znalost problematiky (prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

A – výborně

B – velmi dobře

C – dobře

N – nevyhověl/a

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

A – výborně

B – velmi dobře

C – dobře

N – nevyhověl/a

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

7. Formální a grafická úroveň práce

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

Závěrečné shrnutí, komentáře, otázky k obhajobě:

Autorka Pavlína Kropáčková zpracovala téma své bakalářské práce *Základní trendy ve vývoji domácností ČR v období 1990 až 2017* velmi náročným způsobem, který v koncepci i obsahově překročil původní zadání práce, a splnila tak úspěšně cíl práce.

Její heuristika zahrnovala nejen významné koncepční odborné práce k Národním účtům (Hronová, Hindls) a další významné studie k hodnocení ekonomické transformace ČR (např. Spěváček a další), což posloužilo jako opora pro celkem zdařilé kompilace, ale postupně odhalovala i další zdrojové i metodické prameny k vlastnímu zpracování tabulek a grafů, dokládajících vývojové trendy makroekonomických subjektů a ukazatelů - domácností, spotřeby, HDP, inflace, zadlužení a jiných. V tom odvedla rozsáhlý dokumentační výkon a prokázala schopnost kvalifikované dokumentace předkládaných textových pasáží. Což velmi oceňuji, protože jde o dokumentaci (vlastní zpracování), které je velmi pracné. O heuristickém rozsahu svědčí i seznam využitých internetových zdrojů, který je pro tento typ práce úctyhodný.

Uvedený přístup, v jehož rámci pracovala velmi samostatně, jí ovšem nutil postupně prohlubovat zásadním způsobem své odborné znalosti o národních účtech, fungování ekonomiky i historii hospodářského vývoje zkoumaného období u nás. A také musela zvládnout mnohé mikro-makro vazby, zejména při diferencovaném přístupu k rozdílným typům domácností, aby mohla vysvětlit některé i zdánlivé paradoxy v této oblasti – například vývoj nových trendů ve spotřebě, úlohu zadluženosti domácností, či strukturu výdajů v domácnostech zaměstnanců a důchodců. Toho všeho se ve své práci povětšinou zdařile zhostila. To mám při zohlednění jejího neekonomického zaměření studia za velký úspěch a je to výsledkem skutečně tvrdé studijní práce. Prokázala při tom schopnost celkového vnímání problému, kdy k jeho uchopení nestačí jeden pohled, jeden přístup nebo jeden indikátor. Specifickým zádrhelem pro komparaci byla diskontinuita období do dílčích intervalů v podkladech někdy i v metodice, ale i s tím se autorka vypořádala a své postupy v textu zdůvodnila.

Zadanou strukturu práce rozšířila hned v úvodní rozsáhlé kapitole, věnované vymezení a dokumentaci domácností z různých pohledů (od právních až po demografické) a prostudovala vývoj struktury domácností v ČR ve zkoumaném období na bázi Sčítání lidu, domů a bytů. To jí však zavedlo stranou od zdrojů dat zejména k vývoji spotřeby, takže byla nucena využít další informační báze, které poskytují Národní účty pro sektor domácností, Statistika rodinných účtů, dílčí statistické studie ČSÚ, MPSV, případně i odborné studie. K tomu byla rovněž přinucena studovat „spotřební“ chování domácností v kontextu hospodářského vývoje – opět prvotně na základě vlastní heuristiky, v další části práce pak zejména z uváděných studií autorů Spěváčka, či Outraty aj. Pokud se chtěla dotknout problému zadlužení domácností, bylo nutno zvládnout vliv nově zformovaného bankovního sektoru, problém financování bydlení (zvláště mladých domácností), makroekonomické i mikroekonomické fungování úspor a některé další „detaily“. A to vše dovést nakonec ke smysluplným závěrům, které se jí, podle mého názoru, velmi povedly (Závěr str. 48-50, c.d.).

Je jisté, že práce má i své vady na kráse a ty v obsahové rovině leží ve velmi komplikovaném a obtížném ekonomickém textu. Ten nemohla autorka zvládnout bez chyby, hlavně při interpretacích či popisech, byť kompilativních, v kterých jde o problémy transformace ekonomiky a dopady na domácnosti a jejich pozici důchodovou, majetkovou, dluhovou či úsporovou. Aniž je většinou rozlišována struktura domácností a rozdělování důchodů (příjmová stránka – Giniho koeficient). Ale při řešení těchto otázek bychom se pohybovali spíše na krajním horizontu odborné studie či disertace. Přitom je zajímavé, že autorka neopomenula alespoň připomenout v závěru takový fenomén, jakým jsou u nás exekuce (ovšem ten není dotažen k roku 2017 nebo do současnosti).

Další chyby se objevily ve formální stránce práce - jde o několik chyb gramatických (shoda přísudku s podmětem; jiné překlepy, či chyby v pádu subst. či adv. či několik špatných čárek v souvětí. Ačkoli se tyto nedostatky vyskytly, nejsou to ony, které by zásadně ovlivnily charakter a souhrnné vyznění elaborátu.

Můj celkový dojem z práce je ten, že mne autorka velmi mile překvapila. A dále že dobrý výsledek této bakalářské práce je podložen velmi tvrdou a rozsáhlou prací autorky. K tomu mohu jenom gratulovat.

Otázky a doporučení k obhajobě

V práci není úplně zřetelně rozebrán dopad hypotéčních úvěrů na bydlení pro mladé rodiny (domácnosti). Mohla by autorka tento dopad objasnit a ilustrovat na typickém příkladu?

Dále bych měl doporučení, aby autorka připravila velmi stručnou prezentaci bakalářské práce v PowerPointu a vytiskla ji v několika verzích pro státnicovou komisi.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou výborně (1)

Navrhovaná klasifikace (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

- A – výborně
- B – velmi dobře
- C – dobře
- N – nevyhověl/a

V Českých Budějovicích dne ..... 13.5.2019 .....

Podpis vedoucího bakalářské práce